

GLAS AKADEMSKI

LETO III. STEV. 5.

LJUBLJANA, 12. FEBRUARJA 1935.

OB PETNAJSTLETNICI UNIVERZE: PREGLEDALI BOMO DELO.

Mladim organizmom je potrebna nega in budna skrb nad njihovo rastjo. Slovenska univerza je bila sicer jako dolgo ena izmed osrednjih želj našega ljudstva, toda o ureditvi njenega življenja in dela po ustanovitvi je do l. 1919 le malo kdo mislil. Ker Ljubljana ni bila veliko kulturno žarišče, bi bilo potrebno dolgotrajno šolanje bodočega univerzitetnega učnega osebja v inozemstvu. Zato pa nismo imeli sami nikdar dovolj razpoložljivega denarja, avstrijska državna uprava pa ne volje, da bi sistematično vzgojo znanstvenega naraščaja prevzela v svojo oskrbo. Razumljivo je, da trpi še danes univerza na tem, da je prišlo l. 1919. v njen krog marsikaj slučajnega, kar je imelo svojo vrednost in pomen le kot potrebno mašilo nastalih vrzeli. Takrat je bilo to seveda neizbežno. Znanost pa ima neko mednarodno višino, ki se nikdar ne ozira na lokalne težkoče, temveč zahteva od vsakogar, ki je v njeni službi, da dosega njegovo delo to sodobno višino, kar mu omogoča, da prenaša spoznanja ostalih kulturnih narodov v svojega, obenem pa s svojim lastnim delom bogati in vrača vsem ostalim. Ta zavest povezanosti, važnosti in odgovornosti svoje funkcije daje znanstvenikom vseh narodov ono moralno in odorno silo, s katero vedno nastopajo v obrambi pravic znanosti in kulturnih pridobitev človeštva, kadar je ogrožena katerakoli teh pridobitev. V svojem narodu so varuhi kulturnih vrednot vseh ostalih, zato je njih stališče tako trdno in sodba suverena. Samozavest nastopa je obenem merilo povezanosti univerzitetnega profesorja z znanostjo, katere najelementarnejše svojstvo je potreba po resnični svobodi, globoki notranji poštenosti in popolni neodvisnosti.

Kot spremlja akademska mladina zelo budno pojave dnevnega univerzitetnega življenja, priklepa jo nase njeno pozornost razvojne smernice notranjega življenja posameznih univerzitetnih ustanov, kot se kažejo v neštetihi malenkostih v dobi študija. Sedaj pa se nam zdi primeren čas, da to delo premotrimo pod enotnim vidikom, iz katerega si bomo ustvarili sliko in sodbo znanstvenega nivoja in dela, ki ga opravlja ljubljanska univerza. Pregledali bomo število absolventov univerze, kot jih je dala posameznim strokam, številčno rast in stalež univerzitetnih profesorjev, skrb za znanstveni naraščaj, znanstveno delo, ki ga upravlja univerza ter delo in usmeritve posameznih seminarjev in institutov z orisom razmer v katerih žive; tu bomo posebno premotrili medsebojni odnos profesorjev in dijaštva. Po pregledu znanstvenega in strokovnega dela univerze bomo obrnili svojo pozornost na razvojne smernice dela akademskih strokovnih in kulturnih organizacij in končno na oris socialnih razmer, v katerih živi slovenski akademik in vseh ustanov, služečih temu namenu.

1. ABSOLVENTI UNIVERZE.

V arhivu univerze se je nabralo v petnajstih letih njenega obstoja skoro 10.000 imatrikulacijskih listin z imeni novih slušateljev. V poprečnem dobi boja za univerzo je bila eden izmed glavnih vzrokov, ki je zahteval takojšnjo ustanovitev

univerze, potreba po nadomestitvi nemških uradnikov in akademsko izobraženih strokovnjakov s slovenskimi. Nemške univerze so bile slovenskim dijakom skoro zaprte, pa tudi na jugu so se pokazale težave. Mlada univerza je dobro rešila nastalo težko situacijo. Že v prvih letih je dala narodu toliko inteligentov, da se je začel, v kolikor niso nastopile nove težave, sam upravljati; danes moremo ugotoviti, da je večina mlajših ljudi iz akademskih poklicev izšla že z domače univerze in da nam je tako že lastna univerza ustvarila vrhunjo družabno plast naroda, katero bo v prihodnosti le še utrjevala.

V posameznih strokah je končalo študije do konca l. 1934 sledeče število slušateljev:

na filozofiji	454
na juridični fakulteti	675
na tehniki	393
na medicini je zaključilo prvo polovico študija s položenimi izpiti	343
na teološki fakulteti	214
skupno	2079

Medicinci so odšli po 5. semestru na druge, popolne fakultete; izmed tehnikov pa je diplomiralo na posameznih oddelkih: gradbenih inženirjev 51, arhitektov 43, rudarskih inženirjev 113, kemičnih 87, kulturnih 12 in elektrotehničnih 87.

V posameznih letih je diplomiralo:

1919	—	6	—
1920	4	10	—
1921	6	48	—
1929	9	24	—
1923	7	28	7
1924	15	23	13
1925	13	33	28
1926	21	38	54
1927	24	35	34
1928	50	52	44
1929	42	32	25
1930	49	34	54
1931	51	48	36
1932	44	40	35
1933	38	46	25
1934	47	66	38

Iz dostopnih virov za teološko fakulteto nismo mogli posneti, koliko teologov je diplomiralo v posameznih letih do 1927; njihov skupno število od l. 1919—1926 znaša 140. Od tega leta dalje pa: l. 1927: 13, 1928: 16, 1929: 14, 1930: 12, 1931: 14, 1932: 15, 1933: 25, 1934: 30.

Za izpopolnitev te statistike bi bila potrebna tudi še evidenca medicincev, ki so končali študije na tujih univerzah.

ZA USTANOVITEV OSREDNJEGA ARHIVA.

V prvi številki »Znanstvenega Vestika«, ki ga je začela izdajati »Akademska Založba«, je izšel članek »Organizacija ljubljanskih arhivov«, ki ga je napisal direktor Narodnega muzeja dr. J. Mal. Članek se dotika nekaterih vprašanj, za katera bi se morala zanimati tudi širša javnost.

Arhivi v kulturnem in javnem življenju nikakor niso tako malopomembni, kakor bi se marsikomu zdelo na prvi pogled. Treba je samo pomi-

sliti, da sloni vse naše znanje o preteklosti in razvoju človeštva in civilizacije končno le na treh osnovah: na ostalinah in materialnih spomenikih, ki nam jih čuvajo predvsem muzeji, na tiskanih knjigah in drugih publikacijah, ki jih hranijo biblioteke, ter na pisanih dokumentih najrazličnejših vrst, za katere obstajajo arhivi. Ta preprosta resnica nam pove dovolj jasno, kako velik je pomen arhivov za staro, novo in najnovejšo zgodovino veseskozi do današnjega dne, koliko znanosti, znanstvenikov in drugih kulturnih in javnih delavcev je ali bi vsaj moralo biti zainteresiranih na dobri organizaciji arhivov. Kdor se je le malo razgledal po velikih inozemskih kulturnih centrih, vè, da prištevajo povsod med prve kulturne ustanove poleg univerz, akademij, gledališč, muzejev, galerij slik in bibliotek tudi velike centralne arhive. In kdor je primerjal s tem dejstvom stanje pri nas, je moral priti do prepričanja, da bi morali uvrstiti med prve točke našega kulturnega programa poleg univerzitetne biblioteke in Akademije znanosti tudi ustanovitev Narodnega arhiva.

Kakšen je pa v tem oziru dejanski položaj? Pisanih dokumentov za slovensko zgodovino ni malo. V Ljubljani sami obstajajo trije večji arhivi: oni v Narodnem muzeju, ki združuje predvsem dokumente nekdanje kranjske uprave (dež. stanov, vicedomskega urada in deloma Kranjske deželne vlade) ter zbirke nekdanjega kranjskega zgodovinskega društva, nadalje mestni arhiv na magistratu ter škofijski in kapiteljski arhiv v škofiji. K temu bi bilo treba prišteti še arhive in registrature banovine, deželnega sodišča in mnogih drugih uradov, nadalje razne sreske, mestne, farne in graščinske arhive izven Ljubljane. Upoštevati je treba tudi privatne zapiske, ki morejo postati zelo važni: korespondence politikov in literatov, arhive raznih društev, gospodarskih podjetij itd. Če prištejemo še vse one arhivalije, ki nam jih mora odstopiti Avstrija po mirovnih pogodbah, pa jih še danes nismo prejeli, dobimo že prav lepo zbirko dokumentov naše zgodovine.

Če pa pogledamo bližje, postane slika mnogo manj razveseljiva. Pri manjših arhivih kažejo številni primeri, ko so bile uničene arhivalije, da pri njih navadno ni nikake garancije za njihovo čuvanje. To velja za privatne arhive, pa tudi za arhive mest, srezov in drugih državnih uradov, kjer smatrajo običajno uradniki za balast vse ono, kar zanje ni več aktualno. Tu je mogoča le ena rešitev: vse pomembnejše arhivalije, katerih lastniki ali upravitelji ne nudijo zadostnih garancij za njihovo ohranitev, je treba izročiti v last ali vsaj na čuvanje osrednjemu arhivu. Javni uradi bi pa tudi ne smeli več uničevati svojih ne več aktualnih spisov, ampak bi jih morali izročiti kompetentnemu arhivu, ki odbere med njimi najvažnejše, brezpomembne pa uniči. Torej koncentracija arhivalij na kompetentnem mestu, ki je pa seveda mogoča le pod pogojem, da more osrednji arhiv to akcijo izvesti.

Kakor pa posnemamo iz omenjenega članka, so vse zbirke v Narodnem muzeju prenatrpane in ni misliti na sprejemanje novih arhivalij, kaj šele na popis in koncentracijo vseh pomembnejših dokumentov v našem osrednjem arhivu. Lastnega osebja pa arhiv sploh nima in mora vse njegove posle oskrbovati muzejski direktor. Izgleda, da je položaj sličen tudi pri drugih večjih arhivih in da imamo v Sloveniji sploh le en arhiv

s poklicnim in kvalificiranim arhivarjem, namreč Banovinski arhiv v Mariboru.

Dr. J. Mal navaja v svojem članku dve zamisli rešitve vprašanja, ki sta v zvezi z aktualnimi projekti univerzitetne knjižnice, Mestnega muzeja in Obrtnega muzeja, ki ga snuje Zbornica za TOL. Po prvi zamisli naj bi dobil arhiv svoje prostore v zgradbi univerzitetne biblioteke in sicer naj bi se zanj adaptirali nekateri od prostorov, ki so v Plečnikovem načrtu določeni za skladišča in ki jih biblioteka predvidoma še dolgo ne bo rabila. Po drugem načrtu naj bi se pa del zbirke Narodnega muzeja preselil v na novo ustanovljeni Mestni in Obrtni muzej; s tem bi se v poslopju Narodnega muzeja pridobilo na prostoru, ki bi se ga dalo uporabiti za namestitvev arhiva.

Ta dva načrta sta po našem mnenju vredna vsega upoštevanja. V resnici bi bil že čas, da se misli na ustanovitvev osrednjega arhiva, kjer naj bi se zbirali, čuvali in raziskovali dokumenti slovenske zgodovine. Zaenkrat pa pričakujemo, da bodo izrekli svoje mnenje o teh predlogih vsi oni, ki so zainteresirani in kompetentni za ta vprašanja.

PO VRNITVI IZ BEOGRADA.

V preteklih dneh je rektor univerze g. dr. Samiec v svoji novi visoki funkciji prvič službeno posetil Beograd. Nagnila ga je k temu negotovost, v kateri naj bi bila znova gradnja univerzitetne biblioteke v Ljubljani; z njim sta se mudila v Beogradu tudi dva člana Akademске akcije. Poleg ureditve knjižničnega vprašanja naj bi skušali doseči denar za opremo anatomske predavalnice na medicinski fakulteti in preskrbeti najnujnejši osnovni kapital za prepotrebno akademsko menzo. Gospod rektor naj bi posredoval tudi za odobritev naknadnih kreditov za kurjavo.

1. Univerzitetna biblioteka.

Zadnja številka Akad. glasu je poročala o novi nevarnosti za biblioteko, kot so jo predložili vodstvu Akademске akcije nekateri ljubljanski gospodarstveniki oziroma politiki: na anuiteto, kot jo predvideva predlog državnega proračuna v znesku 500.000 Din ne bo mogoče dobiti pri Drž. hipotekarni banki posojila 7.500.000 Din, ki je potrebno kot državni prispevek k gradnji, poleg tega pa tudi minister prosvete brez nekih posebnih pooblastil, ki jih pa še nima, ne bo mogel najeti posojila.

Za nas je bila graditev biblioteke gotova stvar 15. novembra 1934, ko je tedanji minister g. dr. Fran Novak s postavko v državnem proračunu in načelnim sklepom vlade v finančnem zakonu tudi formalno dovedel enoletno težko prizadevanje do zaključka. Saj smo vedeli, da je bilo posredovano z najvišjega mesta. Toda, ker imajo gospodje, ki so nas sedaj opozorili na nevarnost, temeljit vpogled v naše prilike, in pri njih tudi soodločajo, nismo mogli mimo njihovega opozorila, posebno še, ker smo bili doslej vajeni vedno novih razočaranj od vsepovsod. In tako smo v preteklem tednu znova potovali v Beograd, sedaj že četrtič za univerzitetno biblioteko.

Današnje poročilo bo kratko, ker se je intervencija razlikovala od vseh prejšnjih. V ministrstvu prosvete so nam 31. I. zagotovili, da za gradnjo biblioteke ni nobene nevarnosti, ker sta tako prosvetni minister g. Čirić kot finančni minister g. dr. Stojadinović sprejela celoten predlog drž. proračuna, kot sta ga izdelala njihova prednika in stoji tako postavka za univerzitetno biblioteko trdno. Obenem pa ima formulacija v finančnem zakonu, da se prosvetni minister pooblašča, da v sporazumu z ministrom financ najame pri Drž. hipotekarni banki 7.500.000 Din posojila za gradnjo biblioteke, že zakonsko veljavo, ki zadošča brez vsakih drugih pooblastil ministru prosvete za takojšnje najetje posojila. Tudi anuiteta 500.000 Din je za prvi obrok dovolj visoka, ker jo bo takoj zasegla Drž. hipotekarna banka za kritje letošnjih obresti. Odplačevanje glavnice pa prične šele s prihodnjim letom in tedaj bo v proračunu res potrebna višja anuiteta, s čimer pa je prosvetni ministerstvo seveda računalo.

Poleg tega pa vsa skrb za najetje posojila ne bo ležala na rektoratu univerze, niti ne bodo potrebne kake intervencije Akademске akcije, ker bo ministrstvo prosvete samo skrbelo za izvedbo določb finančnega zakona. Tudi trditev, da

izdaja Drž. hipotekarna banka posojila le kratkoročno, to je za dobo 5 let, oziroma v izrednih primerih 10—12 let, za ministrstvo prosvete ne velja, ker najema svoja posojila pri Drž. hipotekarni banki redno za dobo desetih, petnajstih ali dvajsetih let.

Iz vsega tega sledi, da gradnja univerzitetne biblioteke sama na sebi ni bila v nevarnosti. Ni pa izključeno, da bi je ne mogla omajati prav v dneh našega obiska v Beogradu intervencija slovenskega politika, ki se je takrat mudil v prosvetnem ministrstvu. Ni brez podlage domneva, da v zvezi z aktualnim vprašanjem z univerze, ki je koncem januarja tako zelo razburjalo naš tisk.

2. Predavalnica anatomsko-fiziološkega oddelka.

Ko je bila 1920 zgrajena iz domačih denarnih sredstev edina lastna zgradba medicinske fakultete v Ljubljani, anatomsko-fiziološki institut, je zmanjkalo za opremo njegove glavne predavalnice denarja. Kljub silnemu pomankanju prostora je stala predavalnica vsa leta prazna in neuporabna, medicinska fakulteta pa je leto za letom predlagala v proračun primeren znesek, ki pa ga kljub intenzivnemu prizadevanju ni dobila. Število slušateljev je raslo, da tri male predavalnice, od katerih ima anatomska prostora največ za 80 slušateljev, fiziološka in histološka pa po dvajset, že dolgo niti za skrajno silo več ne zadoščajo. Ob predavanjih sede študenti dobesedno v treh nadstropjih drug na drugem. Adaptacija centralne predavalnice, ki bo imela prostora za približno 300 slušateljev, je postala nujna in neodložljiva potreba.

Tehnični oddelek je izdelal na prošnjo medicinske fakultete najnižji možni proračun v znesku 142.463 dinarjev. Zato je univerza predlagala v letošnji državni proračun anuiteto v znesku 100.000 Din. Arhiv prosvetnega ministrstva kaže, da je bil akt s predlogom vposlan 26. julija 1934 pod št. 766/34 in odklonjen 19. septembra 1934 pod št. P. br. 32.277. Torej zopet nič!

Rektorat univerze je kljub vsemu tiral stvar dalje in ponovno predlagal anuiteto. In tako je bilo sedaj doseženo, da je ministrstvo prosvete sprejelo v svoj predlog proračuna polovico potrebne vsote v iznosu Din 70.000, kar pa mora odobriti še finančni minister. V prosvetnem ministrstvu upajo, da bo spričo nekaterih izprememb v finančni politiki novega resornega ministra predlog sprejet.

Če bo to v resnici doseženo in ne bodo nato zopet pri nas doma kakšni »formalni« zadržki preprečili adaptacije, bo za medicinsko fakulteto, kakršna je danes, najhujša stanovanjska kriza za neko dobo premagana.

3. Menza.

Beograjska univerza je prejela letos iz zdravstvenega fonda, ki se steka v Beogradu, v katerega vplačujemo letno vsi akademiki v državi po 30 Din, vsoto 200.000 Din. Ni nam bilo jasno, kako se je to zgodilo, ker določa zakon, da je glavnica nedotakljiva, dokler ne naraste na 10 milijonov. Sedaj znaša 8 milijonov. Ko je dobil Beograd, smo mislili, da bi morda dobili tudi mi. V ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje pa nam je obrazložil načelnik, ki je član uprave zdravstvenega fonda, da je stari fond, iz dobe pred zakonom, ki govori o nedotakljivosti fonda, še l. 1930 obljubil beograjski univerzi 200.000 Din. Obljubo je novi fond letos izpolnil, v Ljubljani pa naj počakamo, dokler fond ne naraste na določenih 10 milijonov, kar bo najbrže že prihodnje leto. Takrat naj akcijo za podporo menze obnovimo.

Ob tej priliki naj se še dotaknemo izpremembe, ki je nastala v vprašanju univerzitetne biblioteke zaradi razpusta Narodne skupščine. Če bi bila skupščina sprejela predlog proračuna v normalni dobi, bi v maju lahko pričeli z zidavo. Nova skupščina prične zasediti šele 3. junija, proračun pa bo verjetno sprejela do 1. avgusta, ko potečejo dvanajstine. Naša zidava bi se potem takem zavlekla v pozno jesen, kar pa je za betonske temelje zaradi deževja in mraza nevarno. Torej šele prihodnje leto. Brezupno stanje in uničevanje knjig, revij in časopisja v drž. študijski knjižnici prinaša toliko škode, da je vsako zavlačenje skrajno nedopustno. Zato bo Akademška akcija skupno z rektoratom univerze takoj pričela s poskusom, da spravi prvo postavko za zi-

davo univerzitetne knjižnice že v proračunsko dvanajstino za novo proračunsko leto, ki bodo sprejete do 1. aprila. Z dvanajstinami se podaljša proračun iz iste dobe preteklega leta, lahko pa se za nekatere zneske tudi zviša ali zniža. Iz enakega zvišanja je dobila n. pr. beograjska univerza v letu 1923/24, ko se je prošlo prorač. leto tudi podaljševalo z dvanajstinami, 3.000.000 Din za zidavo patološkega instituta, ali dve leti kasneje, prav tako iz zvišanih dvanajstin, 6.000.000 Din za začetek zidave tehnične fakultete v Beogradu.

KLINIKE V BEOGRADU.

Zaradi novih načrtov Akademске akcije je postalo pri nas v zvezi z izpopolnitvijo medicinske fakultete in zidavo nove bolnice aktualno tudi vprašanje klinike. Spričo zelo različnih mnenj o možnosti njene ustanovitve, načina organizacije, vzgoje učnega osebja, denarnih virov in višine vsot, ki bodo za zidavo klinike potrebne, smo iskali informacij o postanku, delu in organizaciji sosednih klinik, posebno še obeh klinik v državi, beograjske in zagrebške. Ker prinaša to gradivo mnoge migljaje za smeri bodočega prizadevanja slovenske akademске mladine, podajamo sliko največje klinike v državi, to je beograjske.

Beograjska medicinska fakulteta je bila ustanovljena kot ljubljanska šele po svetovni vojni. Univerza sama je sicer starejša, toda do l. 1919. je imela le tri fakultete: filozofsko, juridično in tehnično. Medtem ko je ostala ljubljanska medicinska fakulteta kljub nameri ustanoviteljev, da zgrade celotno medicinsko fakulteto, okrnjena na pet semestrov, more biti beograjska v nekem oziru izredno zadovoljna s pridobitvami prvih petnajstih let.

Medicinska fakulteta v Beogradu poseduje razsežna zemljišča med Bulvarjem Osvobojenja in cesto na Dedinje, nekako slabe pol ure od središča mesta v vzhodni smeri. V tem okraju je osredotočena večina zdravstvenih ustanov Beograda, ki predstavljajo spričo popolne ločenosti od okoliških zgradb s svojimi 2000 prebivalci skoraj samostojno mestce. Na tem zemljišču je razvrščenih 10—12 stavb univerzitetnih klinik, beograjska splošna bolnica, higijenski zavod in vojaška bolnica.

Posamezne klinike so cele velike palače, posejane med parki in medsebojno ločene. Grajene niso bile po enotni zamisli in načrtu, tako, da so stavbe v nekem neredu razvrščene po parceli in po svoji zunanji podobi kot notranji razdelitvi prostora povsem različne, čeprav je znašal časovni razmik med zidavo prve in zadnje le nekaj let. Notranja razdelitev stavb pa je posneta po nemških klinikah: velika osrednja amfiteatralna predavalnica, okoli katere so razvrščeni potrebni pomožni prostori, zavzema glavni del trakta, krila pa so namenjena dvoranam za bolnike, manjšim predavalnicam, kabinetom, laboratorijem in podobno. Poleg klinik so zgrajena še potrebna upravna in pomožna poslopja, velike garaže itd. Klinike imajo svojo lastno plinarno z večjim gazometrom, ker Beograd nima plinarne. Vse stavbe so bile zgrajene med leti 1923 in 1928. V kolikor so samostojne in ni med njimi kake kolaboracije s splošno ali vojno bolnico, so bile zgrajene iz proračunskih sredstev ministrstva prosvete, ki je imelo zadnje čase sledeče vsote v svojih posameznih proračunih:

proračunsko leto 1920/21	Din 8.000.000
proračunsko leto 1921/22	Din 8.000.000
proračunsko leto 1922/23	Din 9.050.000
proračunsko leto 1923/24	Din 15.050.000
proračunsko leto 1924/25	Din 10.000.000
proračunsko leto 1925/26	Din 12.480.000
proračunsko leto 1926/27	Din 10.000.000
proračunsko leto 1927/28	Din 4.880.000
skupaj	Din 77.460.000

Iz državnih proračunov ministrstva prosvete je dobila torej medicinska fakulteta beograjske univerze za gradnjo novih kliničnih stavb skupno vsoto 77.460.000 Din. Pomagala pa so ji še tudi nekatera druga ministrstva, posebno ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje. Tako je bila zgrajena cela vrsta klinik, katerih vsaka je večja od centralnega poslopja ljubljanske univerze na Kongresnem trgu.

Infekcijska klinika ob Bulvarju Osvobojenja ima štiri velike dvonadstropne stavbe v približnem razmerju 60×25 m, poleg tega pa še enako

veliko upravno poslopje. Obiskovalcu radi nevarnosti okuženja in iz higijenskih ozirov na kliniko vstop ni dovoljen. Ves kompleks te klinike je strogo ločen od vseh ostalih z veliko ograjo. Klinika je zelo moderno opremljena, vsa okna so radi mrčesa gosto zamrežena, na hodnikih in po sobah so posebni umivalniki s sublimatom, prav tako so prekrvane tudi vse gumijaste preproge. Klinika ima lastne specialne avtomobile za prevažanje bolnikov s kužnimi boleznimi.

Beograjska infekcijska klinika po svoji velikosti in opremljenosti v inozemstvu nima zlepa primere. Njen organizator in sedanji upravnik prof. Todorović je znal Srbom nazorno predložiti, koliko so v svetovni vojni trpeli zaradi kužnih bolezni in dobil s tem izredno visoke vsote za investicije. K tej kliniki bodo gradili letos še veliko amfiteatralno predavalnico.

V drugi veliki klinični stavbi s površino približno 85×40 m je nameščenih nekaj institutov: farmakološki, patološki, kemijski, radijski in bakteriološki. Velikanska stavba napravi v notranjosti s svojimi velikimi praznimi hodniki vtis zapuščenosti. Dasi je bila zgrajena šele pred leti, kažejo nekateri znaki že zanemarjenosti in tudi propadanje, vrata se slabo zapirajo, okna bi morda rabila novega plekarja. Pravijo, da je temu vzrok prenizko število osebja. Draga stavba bi rabila skrbne nege. Vsem oddelkom je skupna velika amfiteatralna predavalnica, ki ima približno 500 sedežev. Notranja oprema, kombinirana iz lesa in železa, je najbrže nemškega izvora. Reparacije. Prostorne garderobe za studente imajo poleg obešalnikov za plašče verige, s katerimi se spne in priklene plašč, kot je to na dunajski univerzi. Poleg garderobe so prostorne sobe za vaje slušateljstva.

V pritličju tega kliničnega poslopja so umivalnice za mrličje, pomožni prostori in pa muzej patološke anatomije, ki pa za studente ni odprt. Pravijo, da ne vedo, kaj je notri. V prvem nadstropju sta bakteriološki inštitut prof. Šahovića in dvorana za obdukcijo. Sredi velikega hodnika južnega trakta stoji kip prof. Jovanovića, ustanovitelja klinike. Sploh je ena izmed značilnosti medicinske fakultete, da so v njenih zgradbah zelo pogoste stenske slike posameznih profesorjev, ki so sodelovali pri akciji za gradnjo ali organizacijo posameznih klinik. V drugem nadstropju zavzema prvo polovico patološki inštitut, drugo polovico nadstropja pa zapirajo vrata z vizitko prof. Arnolda Holsteja. Privatno stanovanje. V tretjem nadstropju je farmakološki inštitut in zopet privatna stanovanja.

Tretja velika zgradba daje streho kliniki za kožne in venerične bolezni, anatomskemu inštitutu in dekanatu medicinske fakultete. Polovica velikanskega poslopja je pozimi prazna, ker ni bila montirana centralna kurjava. Obsežni prostori stoje nerabljeni in neobljudeni, dvorane so opremljene z modernimi sečirnimi mizami, na katerih stoje sedaj stoli, po proforskih sobah samevajo prašni fotelji. Vse vzdusje kaže, da ti prostori le redko pozdravljajo človeka in da se delo v njih še ni udomačilo. Slike po stenah in notranja oprema pa pričajo, da jim je bila nekoč posvečena velika skrb. Pravijo, da je bilo v časih, ko sta misel na bogato medicinsko fakulteto in želja profesorjev postavljala te velike stavbe, tudi sodelovanje med profesorji in študenti zelo tesno. Toda kasneje je prešlo vse skupaj v birokratske vode in z velikim hotenjem ustvarjane stavbe iz dob, ko se je v rekah stekal v Beograd denar, postajajo zanemarjene. Študente priklepajo danes druge misli in skrbi.

Kot drugod, sta tudi tu klinika in anatomski inštitut dobro opremljen; amfiteatralna predavalnica ima prostora za 300–400 slušateljev. Prav tako razpolaga z obsežnimi prostori dekanat medicinske fakultete, v suterenu stavbe pa so med drugim tudi prostori strokovnega združenja medicincev. Tudi pri nas so seminarji v suterenu, toda razlika je vključno temu silna. Prostoru združenja medicincev so namreč kljub suterenu lepši, kot pa pri nas večina predavalnic na univerzi. Notranjo opremo društvenih lokalov je oskrbel medicinski dekanat, društvo samo pa ima iz raznih darov in podpor prav tako znatno premoženje. Naj mimogrede omenimo, da je izdalo doslej v svoji založbi že 40 knjig in priročnikov, potrebnih za medicinski studij. Tudi v ostalih ozirom za dijaštvo tu mnogo bolj preskrbljeno kot pri nas, saj ima poleg drugih prostorov na klinikah tudi posebne čitalnice. Zanimivo pa je, da ima glavna čitalnica pri medicinskem deka-

natu naročeni le dve strokovni reviji: zagrebški Terapevtski vjestnik in v Pragi izhajajočo revijo Praktický lékař.

Jedro beograjskih klinik tvorijo tri interne klinike z interno propedeutično kliniko. Prvo vodi prof. Ignjatovski, drugo prof. Antić, tretjo prof. Radosavljević, interno propedeutično, ki jo je osnoval sedanji kraljevi namestnik in bivši prosvetni minister prof. Stanković, pa vodi njegov bivši asistent Arnovljević. Že površen pogled kaže, da so te klinike še celo tu, ko je vse zelo bogato, uživale posebno prednost. Z marmorjem obložene veže, kipi, lifti za cele postelje bolnikov, notranja oprema iz težke hrastovine, zelo udobni, krasno opremljeni proforski kabineti, bogata izbira instrumentov in naprav, moderni aparati. Bolniške sobe so zelo snažne v vseh treh razredih (30, 70 in 100 Din dnevno), bolniki s težjimi boleznimi imajo posebne sobice tik ob zdravniških sobah in laboratorijih. Mladi asistent, ki nas spremlja, položi edinole: »Svega imamo, samo ljudi nemamo.«

Nekatere klinike so bile zgrajene zaradi kolaboracije s splošno bolnico na njenem teritoriju, ki je tik ob kompleksu ostalih klinik. Posebno bogata je očesna klinika, ki jo vodi prof. Nedić, znamenita po velikanskih investicijah, ki so bile vložene v njeno opremo. Prav v zadnjem času je beograjsko časopisje mnogo pisalo o novi pridobitvi: prof. Nedić je skonstruiral ogromen elektromagnet, težak nekaj tisoč kilogramov, s katerim bodo odslej jemali kovinske predmete iz predelov telesa, kjer je operacija nevarna, n. pr. iz oči, možgan itd. Novi elektromagnet ima tolikšno jakost, da potegne iz telesa ali lobanje puškino kroglo.

Izmed ostalih klinik so pri splošni državni bolnici še kirurška klinika, zavod za sodno medicino, oto-rino-laringološka klinika in urološka klinika, pri glavni vojni bolnici inštitut za vojno higieno, pri bolnici za duševno bolne psihijatrijsko-neurološka klinika, v Pasteurjevi ulici pa je še dermato-venerološka klinika in v ulici Miloša Velikega dečja klinika.

Beograjska medicinska fakulteta ima v svojem prof. zboru 7 rednih profesorjev, 17 izrednih, 15 docentov, 5 privatnih docentov, 4 honorarne in kontraktualne profesorje in 2 honorarna nastavnika. Torej skupno 50 predavateljev. Dalje še 53 asistentov, 9 demonstratorjev, 15 članov tehničnega (mehaniki, tehniki, fotograf, rentgenizator) in 7 članov upravnega osebja. Iz nizkega števila rednih profesorjev in velikega števila mlajših predavateljev in asistentov je razvidno, da se znanstveni naraščaji šele vzgaja.

Res je morala beograjska medicinska fakulteta izdelati takoj ob svoji ustanovitvi načrt celotne klinike, toda vsa dejstva govore za to, da so bile zgrajene predvsem po prizadevanju posameznih vplivnih profesorjev, ki so s svojim družabnim položajem in zvezami dosegli iz centralnih državnih denarnih virov tako visoke vsote, da so mogli graditi klinike, katerim celo v inozemstvu ni lahko najti primere. Posledice takih načinov gradb pa so seveda opazljive tudi lajku: posamezni oddelki klinik niso po važnosti in funkciji posameznih institutov v medsebojnem pravilnem sorazmerju; v nekatere klinike so bile tudi za beograjske izredno bogate denarne vire kljub vsemu vložene vendarle previsoke investicije; stavbe niso negovane z isto skrbjo kot so bile zidane; ambicija, ki je gradila stavbe, ni izdržala do konca, da so sedaj nekatera poslopja n. pr. spričo nedostatka centralne kurjave le deloma uporabna; denarni viri niso bili tako porazdeljeni, da bi zadoščali za popolno opremo, ampak je delo zastalo nekje na sredi, pa sedaj že vrsto let ne mislijo na kako nadaljevanje; prostori posameznih klinik so preobsežni, zaradi česar je moglo priti do razmer, ki jih kritizirajo tudi v Beogradu, da se namreč klinične zgradbe uporabljajo za udobna — privatna stanovanja.

Iniciativnost profesorjev za svoj zavod pa je gotovo hvalevredna, kot bi bilo hvalevredno zadržanje državne uprave, ki je dajala toliko denarnih sredstev za znanstvene institucije, seveda, če bi bila ta sredstva razdeljena nekoliko bolj sorazmerno.

DANAŠNJA ŠTEVILKA LISTA

je izšla zaradi tehničnih zaprek z nekajdnevno zamudo.

DEJSTVA IZ BORBE ZA SLOVENSKO UNIVERZO, KI JIH MORA POZNATI VSAK AKADEMIK.

(Podatki zajeti iz razprave Janka Polca, Ljubljansko višje šolstvo v preteklosti in borba za slovensko univerzo. Ljubljana 1929.)

Sedemdeseta in osemdeseta leta so napravila univerzitetno vprašanje za splošnoslovensko kulturno zahtevo, ki je tudi reakcija devetdesetih let ni mogla udušiti. Akcijo je znova pričel

1890. dežel. poslanec Luka Svetec, ki je s sodelovanjem tovarišev prosil vlado za ustanovitev pravne akademije s slovenskim ali hrvaškim učnim jezikom. Predlog je utemeljil s potrebo vzgoje uradniškega naraščaja v domačem jeziku. Posl. dr. I. Tavčar je že takrat pravilno odklonil hrvaška predavanja, Nemci v deželnem zboru pa pravno akademijo sploh, ker prvič naloga univerze ni le vzgoja uradništva, ampak tudi gojitev znanosti, drugič pa bi se Slovenci z lastno univerzo le odtujili nemški znanosti, česar Nemci ne morejo dopustiti. Vprašanje je obravnaval v reviji »Slovenski pravnik« tudi tedanji namestnik državnega pravdnika dr. Jakob Kavčič, visokokulturni uradnik, ki se je kljub svojemu eksponiranemu mestu zelo borbeno zavzel za zahtevo, ki je bila nemški vladajoči večini neprijetna, obenem pa osvetlil nevarnosti znanstvenega diletantizma, ki so grozile po tedanji njeni zasnovi samostojni pravni akademiji v Ljubljani.

1897. so dali povod za novo sprožitev vprašanja Nemci sami. Zaradi nekaterih jezikovnih svoboščin, ki jih je dal ministrski predsednik Badeni Čehom, so prirejali nemški študentje, podpirani od profesorjev, po vseh univerzah velike demonstracije, kjer je izžarevalo sovraštvo do Slovanov. Nemški študentje so grozili s splošno stavko. Februarja 1898. je morala vlada univerze zapreti. Našim študentom na Dunaju in v Gradcu ni bilo več obstanka, ker so bili zasramovani in od buršev dejansko napadani. Takrat je znova začel borbo za slovensko univerzo »Slovenski Narod«, glasilo liberalnega meščanstva, in obsodil brezbriznost slovenskih državnozborskih poslancev za vprašanja akademske mladine. Ljubljanski občinski svet je takoj zaščitil slovenske študente proti nemškemu napadom in izrekel zahtevo po ustanovitvi cele univerze, ne le pravne akademije v Ljubljani. Protest proti nemškemu nasilju je objel tudi kranjski deželni zbor, v katerem je izrekel poslanec Ivan Hribar kot odgovor na nemški klic »Los von Prag!« geslo »Los von Wien! Los von Graz!« Ta debata je za zgodovino boja za slovensko univerzo znamenita, ker sta v nji prvič nastopila bodoča največja borca za njeno realizacijo: Ivan Hribar, ki je tedaj izjavil: »Skrbeti moramo — in to bom smatral kot nalogo svojega življenja — da se uresniči želje vsega slovenskega naroda, da dobi bela Ljubljana že enkrat svoje vseučilišče« in to obljubo po svojih močeh kasneje tudi izpolnil, in dr. Danilo Majaron, ki mu je kasneje pripadla zgodovinska naloga, da je privedel akcijo za ustanovitev slovenske univerze do realizacije. Njegov govor v zbornici kranjskega deželnega zbora 11. februarja 1898 vsebuje prav tako tehtne načelne misli o pomenu univerze za slovensko kulturo, pravici, da smejo živeti tudi slovenski sinovi izključno znanstvenemu delu, ki pa mora biti tudi nacionalno, kot statistične podatke o številu bodočih slovenskih visokošolcev in zahtevo, da država denarno vzdržuje slovensko univerzo, do česar imamo popolno pravico.

Ves pokret je imel tak obseg in tako resno obeležje, da niso mogli javno nasprotovati niti nemški poslanci, ki so doslej le zaničljivo zavračali enake predloge. Umaknili so se za izpremi-njevalni predlog, da naj vlada ustanovi v Ljubljani nemško univerzo z nekaterimi slovenskimi stolicami, da bo tako dostopna vsem južnim Slovanom. Ker je bila takrat ravno 50 letnica cesarjevega vladanja, omenja pokret za univerzo v Ljubljani tudi adresa na cesarja.

Enako važne so bile tudi prve denarne zagotovitve za ustanovitev univerze. Iniciativo za predloge je dal v deželnem zboru Kranjskem Ivan Hribar. Sklenjeno je bilo, da bo dežela Kranjska prispevala k ustanovitvi univerze v Ljubljani znesek 250.000 gld., h kateremu prispeva takoj iz svojega rezervnega fonda 50.000 gld., ostalo pa iz letnih prispevkov pa 20.000 gld. Če pa bo univerza ustanovljena prej, kot pa bo nabran celoten znesek, bo dežela Kranjska najela po-

trebno posojilo. Dalje pa bo dajala dežela Kranjska letno 1600 gld. za dve ustanovi po 800 gld. za dva Slovence, ki bi se hotela habilitirati na filozofski ali tjuridični fakulteti kake avstrijske univerze za privatna docenta z zavezo, da sprejmeta kasneje profesorski mesti na slovenski univerzi.

Deželni odbor pa naj naprosi cesarja, da se sme imenovati ta fond z domačim denarjem »Cesarja Frana Josipa I. vseučiliški fond« in bodoča slovenska univerza — »Cesarja Frana Josipa I. vseučilišče.« (Dalje prihodnjič.)

BACHOV VEČER.

A. S.

V Hubadovi dvorani Glasbene matice se je vršil intimni koncert, posvečen Bachovim kompozicijam, ki jih v Ljubljani tako redko srečujemo na koncertnih programih. Podoba je, da je zamisel tega večera izšla iz vrst mladega glasbenega naraščaja našega konservatorija. Ne moremo dovolj naglasiti nujnosti podobnih prireditvev, ki nas uvajajo v poznavanje del glasbenih velikanovstevrov v veličastni katedrali muzike.

Težišče Bachovega večera ni bilo v estetskem dožemanju glasbe, marveč v studiju Bachove glasbe z ozirom na stil. Reprodukcijska nam je pokazala, kako rahla je naša glasbena tradicija v odnosu do klasične muzike. Sodobno stanje naše glasbene kulture je vse prešibko in negotovo, skoraj v nikakem organičnem razrastu do klasičkov. Vzrok je menda v individualistični miselnosti naših glasbenih krogov, ki smatrajo Bacha in Beethovna za strup v slovenskem glasbenem življenju. Poleg tega prevladuje v nas solzava romantika, ki se kaj malo sklada s trdno arhitektoniko Bacha in njegovo linearnostjo. Mehka čuvstvenost z barvitimi naturalističnimi akordi in melodijami se smatra že skoraj na splošno za našo slovensko bit v umetnosti, zlasti v naši glasbi.

Naše tovariše na konservatoriju bodrimo in jih pozivljamo, naj oživetvorijo serijo stilnih večerov, v katerih vidim splošno korist. S tem bi se povzpeli nad nivo slučajnega izbora produkcij, uvrstili bi se med ono maloštevilno mladino, ki pomaga soustvarjati našo glasbeno kulturo. Nekoliko odmaknjen konservatorij bi povezal z javnostjo, kateri so dolžni več kot osemurno vežbanje z izpiti in diplomo. Vsako leto naj se ciklus obnovi in program prevdarno določi vnaprej. S primerno modro besedo bi ti večeri pomenili uresničitev naše ljudske glasbene univerze, ki bi bila, pravilno usmerjena, v naši kulturni bilanci odlično dejanje. Uvodno predavanje naj bi bilo zgoščeno, brez suhoparnih dat, poda naj duševni obraz skladatelja in dobo s kratko analitično karakterizacijo stila in njegovih posebnosti.

Stilni večeri naj bi bili v prvi vrsti namenjeni naraščanju; občinstvo, katero goji glasbo po svoji srčni strani, bi sigurno našlo samo pravi kontakt. Tradicija bi ustvarila ozračje resnega pojmovanja glasbe, v katerem bi bilo do skrajnosti otežkočeno ribarjenje v kalnem.

Tovariši-konservatoristi, ozrite se na delo naše akcije za dograditev univerze, ki gre svojo pot in se ne oziira na mnenje posameznikov. Na vas je vrsta, da pripomorete z aktivnim delom do izboljšanja naše sodobne glasbene kulture, če ne čete, da nas bodo tudi v bodoče vodile koncertne poslovalnice.

Ob Bachovi dvestopetdesetletnici želimo, naj ne ostane Bachov večer osamljen pojav, temveč naj bo živa vzpodbuda velikemu cerkvenemu koncertu, posvečenemu geniju, ki pomeni v glasbeni zgodovini svojstven vrh, kakor jih je človeštvu danih v posameznih stoletjih kaj malo. Slovenci smo zapadno-evropsko orientirani, ta pripadnost nas obvezuje tudi napram — Bachu!

RAZPOSLALI SMO OPOMINE ZA PLAČILO NAROČNINE.

Le malo se je odzvalo, onim, ki so plačali za vse leto v naprej, iskrena hvala v imenu stvari, za katero se borimo. Nobenih podpor ne uživa naše glasilo, zastoj opravljajo tovariši delo v uredništvu in upravi, toda tiskarski in upravni stroški presegajo neredno plačevanje naročnin.

Prosimo in pozivamo zaostankarje, da izpolnijo svojo dolžnost!

PO UNIVERZI.

POTREBA AKADEMSKE ČITALNICE.

Menda ni univerze, ki bi tako trpela na pomanjkanju prostora kot ljubljanska. To čutimo vsak dan znova po predavalnicah, risalnicah, institutih in seminarjih. Pa to se še nekako potrpi. Najhuje pa je, da v zimskem času student na univerzi nima kje prebiti prostih ur med posameznimi predavanji. Že dolga leta naglašamo potrebo akad. čitalnice, toda vprašanje ne pride z mrtve točke. Ko je pred leti reprezentančna organizacija že imela v neposredni sosesčini univerze primeren lokal, ki bi ga v ta namen najela, je bila razpuščena in vprašanje je znova zaspalo. Danes ni misliti, da bi kdo zmogel plačevati najemnino še poleg drugih težav, ki preže na vsako akademsko ustanovo izven univerzitetnih poslopij. Na univerzi sami pa zopet skrajno pomanjkanje prostorov.

Toda vprašanje bo enkrat kljub temu treba rešiti. Kjerkoli na univerzi se mora dobiti prostor, kjer bo nekaj miz za miren študij in bodo na razpolago vsaj domače revije in časopisi.

MUČNA ZGODBA IZ POGLAVJA O DIJAŠKEM SOCIALNEM ŽIVLJENJU.

Bivši rektor g. dr. Fran Ramovš je začetkom decembra 1934. pričel zelo energično akcijo za skupno akademsko menzo, kjer bi dobili brezplačno prehrano najbednejši študenti. Ker pri nas nimamo velikih fondov, kot ponekod drugod, se je obrnil za pomoč v Beograd, na banovino in mestno občino, sam pa nabavil za mesec december v kuhinji Delavske zbornice hrano 12. akademikom. Veselje nad hitro pomočjo je bilo na univerzi veliko, 12 kart pa si je razdelilo 24 najpotrebnejših tovarišev. Eden kosilo, drugi večerjo.

Banovina je obljubila, da prevzame od januarja dalje sama oskrbo hrane tem tovarišem... Toda 1. januarja je napotila le sedem tovarišev na obed in večerjo v Akademski kolegij. Videč težki položaj, je znova pomagal gospod rektor s tem, da je oskrbel preostalim kolegom tudi za januar hrano v Delavski zbornici. Toda radi slabih denarnih razmer, v katerih živi rektorat univerze, je bilo jasno, da to ne bo moglo trajati dolgo. Januar se je bližal h koncu in skrb je rasla znova. Ker so dobili v januarju od banovine prehrano vsi tovariši, včlanjeni v »Jadrano«, se je predsednik »Jadrana« na nagovor nekaterih tovarišev odločil za intervencijo na banovino. Zaprošil je, da bi dobili hrano vsi tovariši, za katere je skrbel v decembru gospod rektor dr. Ramovš.

Toda koliko razočaranje! Banovina ni ustregla predsedniku »Jadrana«, pač pa odvzela za februar hrano še članom njegovega kluba. G. podban meni, da te hrane preobremenjujejo banovinski proračun.

Kot nam je ugajal predsednika »Jadrana« sklep za odpomoč, mu moramo priznati svoje obžalovanje, da so sedaj izgubili prehrano še njegovi klubski tovariši; izgledalo je, da bodo morali deliti težko usodo ostalih prizadetih akademikov. Vse to nam greni še dejstvo, da vemo, da banovinski fondi, ki so namenjeni v to svrhu, niso izčrpani. Težke so te razmere.

Najpotrebnejšim tovarišem je sedaj za silo pomagala akademska zimska pomoč s tem, da jim je oskrbela prehrano za polovico dni v mesecu.

ŠE NEKAJ O SOCIALNEM GIBANJU V JNAD JADRANU.

K notici o usodi 5000 Din, ki jih je poklonil predsednik nar. skupščine g. Kumanudi JNAD Jadranu v socialne namene, smo prejeli še nekoliko pojasnila.

Zahtevi tov. Sušnika, načelnika socialno-gospodarske sekcije, naj se preda ves denar njegovi sekciji, se je zlasti odločno uprl predsednik društva tov. Verbič, češ, da se denar, dobljen v socialne namene, porablja vedno v koristnejše društvene namene. Sicer bi pa revne člane itak lahko prešteli na prste. Končno pa Jadran ni nikako podporno društvo.

Po tehtnem preudarku se je članstvo odločilo

za Sušnikov predlog, na kar je odbor podal ostavko.

Zadevo je pretresal 29. p. m. izredni občni zbor. Predsednik je izpremenil svoje stališče v toliko, da je ponujal socialno-gospodarski sekciji mesto 1000 Din četrtino prejetega denarja, t. j. 1250 Din.

Članstvo se je odločilo za predsednikov predlog, nakar je tov. Sušnik podal ostavko.

MUZA NA TEHNIKI.

Prešernova muza s trimostja je dobila mlado, ljubko tovarišico nad vhodom tehnične fakultete. Že nekaj mesecev premišlja, na katero mlado, prešerno glavo bi izpustila svoj lovorjev venec.

USTANOVNI OBČNI ZBOR AKADEMSKE OBLASTI F. S. (POČITNIŠKE ZVEZE).

je bil v soboto 26. januarja, na tehniki. Potekel je v zavirljivi slogi in pokazal resno voljo vseh ferijalcev na naši univerzi do iskrenega dela v smislu lepih pravil F. S.

Občni zbor je vodil tov. France Strojnik, dolgoletni in zaslužni ferijalni delavec na naši univerzi, ki mu je centrala F. S. v Beogradu poverila organizacijo akademske oblasti v Ljubljani. S tem, da se je poprej navadna podružnica F. S. na ljubljanski univerzi spremenila v samostojno akademsko oblast, so se znatno povečali njeni dohodki in je tako ustvarjena možnost, da se izpeljejo večji načrti. Tako ima Akademska oblast že ob svojem rojstnem dnevu kapitala skoraj 12.000 dinarjev, ki pa se bo s pametno finančno politiko še povečal.

Pri volitvah je bil soglasno izvoljen odbor z dekanom medicinske fakultete dr. Alfredom Šerkom na čelu, nakar je bila sprejeta resolucija, ki nalaga novemu odboru:

1. Po možnosti naj se že letošnje poletje organizira samostojna kolonija akad. oblasti na morju, kjer bodo imeli naši akademiki za nizko ceno prijetno in zdravo letovanje. V kolonijo naj se povabijo tudi poljski in češki akademiki. To naj bi bil začetek širokega dela za medsebojno spoznavanje in počitniško zamenjevanje akademikov, ki se bo moralo razširiti tudi na Francijo.

2. Odbor naj skupno s centralo F. S. skuša izposlovati večje ugodnosti na železnicah in ladjah. Vsaj za skupno potovanje trojice naj bi se nudila četrtinska vožnja. Dosedanja ugodnost polovične vožnje med velikimi počitnicami naj se razširi tudi na božične in semestralske počitnice.

3. Največjo važnost naj odbor polaga na zgraditev prvega akademskega počitniškega in smučarskega doma v naših planinah. Da bi se lahko ta dom postavil že drugo leto, naj skuša odbor pridobiti za ta načrt tudi zagrebške in beograjske akademike-ferijalce.

4. Odbor naj na spomlad in jesen organizira krajše in daljše družabne izlete.

5. Odbor naj v zvezi z vsemi v poštev prihajajočimi činitelji organizira stalno počitniško posejanje westfalskih slovenskih otrok v Sloveniji.

6. Skupno z drugimi akademskimi društvi naj odbor sodeluje pri vseh stanovskih in socialnih akcijah akademikov ljubljanske univerze.

Naposled je bil sprejet načrt proračuna za bodoče leto, ki med drugim predvideva tudi večjo vsoto za brezplačno letovanje revnih tovarišev na morju.

Kakor lje razvidno iz resolucije, čakajo akad. oblast F. S. lepe in hvaležne naloge. Če jih bo uresničila, ji bomo hvaležni vsi.

UNIVERZI ZMANJKUJE PREMOGA.

Zaradi prepičlo odmerjenih proračunskih sredstev za kurjavo grozi univerzi prekinitvev dela. Medicinska fakulteta je dobila pred nekaj dnevi zadnjo tono, ostala univerzitetna poslopja imajo kurjave še do druge polovice meseca. Že doslej je bilo preslabo kurjeno, da smo pogosto zmrzovali, sedaj nas čaka še to, da bo zaprta univerza.

Z BEOGRAJSKE UNIVERZE.

Pri nemirih na beograjski univerzi dne 1. februarja 1935 je izgubil življenje pravnik Mirko Serzentić. Univerza je zaprta. Rektor in prorektor sta odstopila.